

Анатоль Бутэвіч

БУНТ У КАРАЛЕЎСТВЕ ВІНДАЎСА ВЯЛІКАГА

Аднойчы ў вялікім і багатым каралеўстве Сусветнае Сеціва адбылося неверагоднае здарэнне. Насуперак забароне караля Віндаўса Вялікага тут выбухнула гучная сварка. Заспрачаліся вышэйшыя асобы каралеўскага двара, якія жылі ў ягоным шыкоўным палацы, што завецца Камп'ютарам.

Каралеўскія служкі пачалі запальчыва высятляць, хто з іх важнейшы і больш патрэбны каралеўству, без каго не здолее існаваць Сусветнае Сеціва. Кожны сам сябе падвышаў, даказваў сваю выключнасць і незаменнасць.

Галоўная захавальніца ўсёй інфармацыі, названая Памяцю, ажно кіпела ад нецярпення:

— Я, я тут самая галоўная. І колькі б вы ні пыжыліся, як бы ні надзымувалі шчокі, нічога без мяне не зробіце. Каму вы давяраеце ўсе свае навіны і сакрэты? Мне. Каго просіце захаваць іх,

запісаць на магнітныя і аптычныя дыскі? Мянце
Дык хто тут важнейшы?

Служкі двара не маглі вытрымаць такога на-
хабства. Хоць яны разумелі, што без Памяці
прауда не запусціш ніводнага камп'ютэра, не вы-
канаеш ніводнай праграмы, ды прызнаваць яе
перавагу не хацелі. Бо гэта азначала сваімі рука-
мі знішчыць уласныя вартасці.

А Памяць распалілася яшчэ больш:

— Хіба забыліся, што толькі я валодаю гене-
тычным кодам. Ен жа і ваша жыццё забяспечвае,
і ўсяго каралеўства. Без гэтага вы ніхто, кучка
бліскучых жалязяк.

— Не ўсе ж мы жалязякі, — пачуўся нясмель
голос, але Памяць нікога, акрамя сябе, не чула.

— А калі не жадаеце прызнаць маю галоў-
насць, — ад запальчывасці Памяць ледзь не
расладалася на часткі, — я не буду захоўваць
вашыя выкаванні, знішчу ўсе ранейшыя. Ваша
бяспамяцтва прывядзе да катастрофы цэлага
каралеўства.

Тут ужо не вытрымаў галоўны прыдворны
канцлер Працэсар:

— Хопіць набіваць сабе цану. Без мяне ўсе
вы і капейкі ржавай не вартыя. Не дапаможа
вам Памяць, калі не будзе каму яе апрацаваць
і упарадкаваць. Я тут найважнейшы. Я ўсімі вамі
кірую. Чаго захачу я, тое і будзе карысным для
каралеўства.

— Ого, як ты выхваляешся! — перабіла Памяць. — Хіба забыўся, што я табе працу даю? Інакш ты зусім непатрэбны.

— Не кажы гоп, пакуль не пераскочыў, — дачыўся да Памяці зауседы гарачы і працевіты Прынтар, які ад усведамлення ўласнай праўды відно смачна крактануў. — Калі не захаму я другаваць і размнажаць твае. Працасар, доказы калі праігнарую Памяць, то ніхто і не даведаецца пра вашае існаванне.

— Чаму гэта не? — запярэчыла Памяць. — Нават без тваёй дапамогі я могу перадаць свае жаданні іншаму камп'ютэру, увайсці ў дзелавы контакт з замежнымі каралеўствамі.

— Але як ты збіраешся рабіць гэта без мяне? — здзівіўся Мадэм. — Без май падтрымкі ты нават да мяжы нашага каралеўства не дапнеш. Адзін я могу накіраваць вашыя паведамленні праз Інтэрнэт усяму свету.

— За мяне не турбуйся і не выхваляйся свайгэ выключнасцю, — не паддавалася Памяць. — Я пашлю ім дыскі.

Але тут зноў падаў голас Працэсар:

— Я падтрымліваю доказы Мадэма. Но здолееш ты, Памяць, падмануць нас. Ды і ўсе вы тут галоўны? Я найважнейшы ў каралеўстве. — Працэсар нібыта зусім забыўся пра Існаванне Сусветнага Сеціва. — Я вышэйшы розум Сусветнага Сеціва. караля. — Я вышэйшы розум Сусветнага Сеціва.

Пачу́шы гэта, Клавіятура шпарка затурката, —
ла сваімі шматлікімі костачкамі-claveшамі, бле-
нула зялёнымі вочкамі і мудра прамовіла:

— Можаце колькі хочаце даказваць свае не-
равагі, хваліць свае здольнасці, але без мяне вы-
нуль. Самы сапраўдны круглы нуль. Дзірка ад
усіх добрых спраў.

Клавіятура пераможна зірнула на іншых спра-
чальнікаў і пераканаўча працягвала:

— Хіба вы не разумееце, што ўсе заляжыце
ад мяне, ад майго здароўя і маіх здольнасцей? Калі захварэе нават адзін мой зубок-claveша, вы
адразу застанецца без справы. Калі я не напішу
ніякага слова альбо сімвала, калі не падам ад-
паведнай каманды, не будзе чаго захоўваць Па-
мяці, непатрэбнымі акажуцца высілкі Мадзма. |
нават хвалько Працэсар абыссілее.

Ды тут маналог гаваркай Клавіятуры рашуча
перабіў нетаропкі і заўсёды прыветны Манітор-
Дысплей:

— Я вось вазьму і пакажу кожнага з вас на
свым экране. Хай усе бачаць, якімі вы сталі не-
прыгожымі, злоснымі і сварлівыми. Альбо зусім
адключуся, каб не бачыць вас.

Клавіятура спалохалася, што Манітор і
сапраўды зробіць гэта, тады яе могуць зусім
выкінуць з каралеўства.

Памяць ажно заікацца пачала — калі патухне
экран, то ўсё застанецца таемным і нябачным.
Толькі Манітор можа паказаць вынікі працы ўсіх.

Мадэм ляпнуў па плячы Працэсара.

— Калі ты таі мудры і магутны, папрасі
Манітора, каб не рабтú паспешных кроکу.

— Ну вось, не хапала мне прыніжанца перад
нейкім цёмным Маніторам-Дысплеем, — пазях-
нуў Працэсар. — Я тут самы галоўны. Хай не за-
бываецца, чым разумам жыве. А калі вы такія
намоглыя і няздатныя, то я наогул магу сысці з
карапеўства. Мяне любое гаспадарства з рада-
сцю прыме.

— Давай, давай, — з'едліва засміяўся Ма-
дэм. — Я табе яшчэ і дарожку пакажу — самую
дальнюю. Каціся па ёй калабком. Пакуль у зубы
ваўку не трапіш. Альбо пакуль ліса на язык не
пасадзіць.

Слухала, слухала гэтыя спрэчкі працавітая
Мышка, надакучыла ёй пустая балбатня. Віль-
нула яна доўгім чароўным хвосцікам і выказала
сваё меркаванне:

— Як вы сабе хочаце, але мне вашая спрэч-
ка падаеца бескарыйснай. І нават шкоднай, —
заключыла яна. — Усе мы паабяцалі служыць
свайму каралеўству. Так? — Яна абвяла ўсіх
запытальным позіркам. — А цяпер вы ваюеце
за ўласную выгаду. Не, нават праста за пустыя
амбіцыі. Кіньце выхваляцца. Усе мы адзін без
аднаго нічога не вартыя. Не будзе працеваць
Камп'ютар, калі залянуетца хоць бы адзін з нас.
Давайце лепш згуртуем нашыя сілы, скарыстаєм
свае здольнасці і будзем далей служыць агуль-

най справе. Пакуль мы разам — мы гэта можам,
для каралеўства будзе вялікая карысць. Паасоб-
ку ж мы нікому не патрэбныя.

Апусціў галаву Працэсар. Пачырванелі вушы
ў Мадэма. Туманком сораму пакрылася Памяць.
Вінавата затараҳцела і раптоўна змоўкла Клаві-
тура.

Адзін Манітор весела бліснуў сваім блакітным
экранам, выказваючы згоду са словамі мален-
кай Мышкі.

Усе моўчкі вярнуліся да сваіх ранейшых спраў.
Спакой і згода зноў запанавалі ў Сусветным Се-
ціве.

А кароль Віндаўс Вялікі нават не даведаўся
пра бунтоўную сварку сваіх прыдворных.